

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

385.85

Hely

Idő

1910

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: Bpesti tipusok. - A villamos ember

Forrás:

Magyarország

Bp.

1910 IX. 10

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Magyarországi Újságírók Szövetsége

Budapesti tipusok. — A villamos ember. Mint az omnibuszos embernél, itt is három személyből alakul ki a jellegzetes egység. A kocsis, aki láthatatlan villamos paripákat hajszol, a kalauz és az ellenőrző különböző sajátosságokban is kidomló. A villamos ember típusát. Mindhármukba beszűrődött valami abból az áramból, mely kocsijaikat vezérli és ők is minden dolgukban villamos gyorsasággal járnak el. A kocsis, azaz a vezető többnyire jól megtermett ember. Erős markában alighanem igazi paripák gyeploszára volt előbb. Most vastag keztyű a kezén, egy ütőgetti a sikító csengőt s igazgatja az áramkapcsoló kereket. Mintha magát is üzné a villamos erő, türelmetlenül toporzékol, ha a megállóhelyen hosszabb pihenésre kárhoztatják a ki-beszálló utasok. Ilyenkor már egy-két pillanat múlva haragosan ráüt a csengőre, szeliden serényebb igyekezetre biztatva vele a közönséget és jóakarón figyelmeltetve a kalauzt, hogy indíttasson. Mig szerzen egyet a kalauz csengőjele, vad ugrással nekilendül a kocsi. Egymáshoz koppan az utasok feje, összegabalyodnak a lábak és barátságosan egymás kebelére dőlnek a perronon állók. Repül tehát a villamoskocsi. Közbe azonban bizonyos mulatságok is esnek a kocsis felderítésére. A keresztutczából büszke fiakkér vágat ki. Most dől el, ki a legény a gaton. Ágaskodni kezd a virtus a fiakkeresben is, a villamos vezetőjében is. Mind a ketten nekieresz-tik lovaikat. Hogy melyik előzi meg a másikat. A versenyben mindig a villamosember győz. A legrosszabb esetben ugyanis vagy földhöz vágja a fiakkeres lovait, vagy elkapja a fiakker hátsó kerekét és felborítja a kocsit. Még soha nem esett

meg, hogy villamos kocsit elgázoltak volna. Okoznak azonban derűs változatosságot a gyalogosok is. Ezek egy része vagy flegmatikus, vagy szanquvnikus természetű. Az előbbieket lassan ballagnak a sineken, az utóbbiak, mihelyt meglátják a közelgő villamost, ugrásra veszik a dolgot. A villamos ember némelyike azonban nem ismer tréfát. A flegmatikust egyszerűen elsepri az utjából, a szanquvnikus pedig röptében kapja el. Néha azonban csak ijesztget a villamos-ember. Hirtelen nekiugratja a kocsiját, de egy tenyérnyire a megmeredt gyalogostól megáll. Septiben a gyalogos emlékeztetébe idézi az édesanyját, bizonyos theologiai szállóigéket vág a fejéhez, avval tovább zakatol. Ha nem akad ilyen mulatság, a kocsin lévőekkel szórakozik a vezető. Játszadozik az áramkapcsoló szerkezettel. Kikapcsol, bekapcsol, amely műveletek mind igen nagy kellemetlenségeket okoznak. Az utasok folyton előre-hátra hajbókolnak, az állóhelyen táncot járnak, egymást gyomrozzák, bökődik és szidják. Különösen akkor tréfálja meg így az utasokat a villamosvezető, ha elindulva, valami feledékeny utas kedvéért lecsenget a kalauz. Megállhatna a kocsi simán is, de a vezető hamar dühbe borul. A csengetésre tehát nagyot ugrik a kocsi előbb előre, aztán hátra. A hirtelen leszállásra készülő utas belepottyán a szomszédja ölébe, onnan felugrik, ráborul egy szende leányzóra, tovább gurulva átkarolja egy kövér ur fejét, hozzácsapódik az ajtóhoz s végül féllábon leperdül a kocsiról. A kellemes változatosságra néha okot szolgáltat maga a villamos kocsi is. Tudniillik ezek se mind egyforma természetűek. Az egyikben, mintha

kormány rejtőznék, a másikban öszvértermészet lapang, a harmadik cserebogár indulatu. Némelyik kocsi mindig repülne. Alig lehet megállítani. Röptében hajladozik, mint a hullámzó vizen a lélekvesztő. Ez a szolgálók és gyerekek gyönyörúsége. Az ilyen kocsin úgy érzi magát az ember, mint a körhintán a lengő hajóban. A másik kocsi öszvérmódra lépten-nyomon megbicsaklik. Rázni, srófoltgatni, ütögetni kell, hogy megint nekieredjen. A cserebogár természetű kocsi sehogya sem akart szaladni. Lassan lépeget, időnkint megáll, körülnéz, gondolataiba merül, aztán megint czammogni kezd. Se szép szó, se sipszó nem tudja felserkenteni. Ilyenkor a villamosember gyakran leszáll a kormánykerék mögül. Végigtapogatja a kocsit, bekukucskál a kerekek közé, a lámpagombokat pattogtatja, felsrófolja, leereszti a kapcsoló-hajót, indit, megáll, maga is eltünődik, régi emlékekbe merül, végül megadja magát a sorsának. Mert az ilyen kocsin

a vezető is cserebogártermészetű. Aminthogy a kocsi természete sajátosképpen mindig összeillik a vezető természetével. — (A villamos-háromság másik két tagjáról legközelebb.)